Zdravstvena njega bolesnika s mehaničkim srcem

Health care of patients with mechanical hearts

Ivana Matoš*,
Sonja Kalauz

Zdravstveno veleučilište,
Zagreb, Hrvatska
University of Applied Health
Sciences, Zagreb, Croatia

KLJUČNE RIJEČI: kardiovaskularne bolesti, zatajivanje srca, mehaničko srce.

KEYWORDS: cardiovascular disease, heart failure, mechanical heart.

CITATION: *Cardiol Croat.* 2016;11(10-11):575. | DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar2016.575>

***ADDRESS FOR CORRESPONDENCE:** Ivana Matoš, Zdravstveno veleučilište, Mlinarska cesta 38, HR-10000, Zagreb, Croatia. / Phone: +385-91-589-80-08 / E-mail: ivanamatos94@gmail.com

ORCID: Ivana Matoš, <http://orcid.org/0000-0001-6099-0745> • Sonja Kalauz, <http://orcid.org/0000-0003-1778-6663>

Kardiovaskularne bolesti vodeći su javnozdravstveni problem. Podaci Svjetske zdravstvene organizacije iz 2016. godine za 2012. godinu ukazuju nam na rast mortaliteta od kardiovaskularnih bolesti. Samo u 2012. godini od kardiovaskularnih bolesti umrlo je 17,5 milijuna ljudi diljem svijeta. Prema zadnjem izvješću Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo o umrlim osobama u Hrvatskoj u 2014. godini podaci nam govore da je i dalje prvi uzrok mortaliteta bolesti kardiovaskularnog sustava od kojih je umrlo 47,43% od ukupne populacije.¹ Zatajivanje srca je vodeći uzrok oboljenja i smrtnosti diljem svijeta.

Izbori liječenja su medikamentozna terapija, kirurško liječenje te transplantacija srca. LVAD je cirkulacijska potpora lijevoj klijetki, RVAD je cirkulacijska potpora desnoj klijetki. BiVAD (*biventricular assist device*) se koristi kod liječenja obostrane dekompenzacije srca. Za obostrano liječenje zatajivanja srca, postoji privremeno potpuno umjetno srce (TAH). Mehaničko srce ima ulogu prenosnice do transplantacije srca, oporavka srčanog mišića ili je krajnji izbor terapije.²

Zdravstvena njega bolesnika s mehaničkim srcem vrlo je zahtjevno područje u sestrinstvu. Medicinske sestre koje zbrinjavaju bolesnike s mehaničkim srcem trebaju imati dodatnu edukaciju i završeni certifikacijski program, npr. program SynCardia TAH-t, koji potvrđuje da su stekle kompetencije i znanja za zbrinjavanje ove skupine bolesnika. Zbrinjavanje bolesnika s mehaničkim srcem zahtjeva kontinuiranu edukaciju medicinskih sestara, praćenje najnovijih podataka, rezultata istraživanja i primjena metoda, holistički pristup te profesionalna suradnja s članovima tima. Redovita procjena, nadzor, praćenje i bilježenje vrijednosti vitalnih znakova, prepoznavanje ranih znakova komplikacija te aseptičan rad glavni su zadaci medicinske sestre.

Vrlo važno je poznavanje vrsta i postupak rada uređaja za mehaničku cirkulacijsku potporu, postupanje prema utvrđenim protokolima za provođenje postupaka. Intervencije medicinske sestre su stalni monitoring zdravstvenog stanja bolesnika i reakcija na primjenu ordinirane terapije, vođenje sestrinske dokumentacije te izvješćivanje liječnika o provedenim postupcima.

Cardiovascular diseases are the leading public health problem. Available data from the World Health Organization from 2016 for the year of 2012 shows the increase in mortality from cardiovascular diseases. Only in 2012, 17,5 million people worldwide died from cardiovascular diseases. Latest report from the Croatian Institute of Public Health shows that mortality the leading cause of mortality are cardiovascular diseases with 47,43% of the total population died in 2014.¹ Heart failure is a leading cause of morbidity and mortality in the world.

Choices of treatment are medication therapy, surgery and heart transplantation. Left ventricular assist device is a mechanical circulatory support for the left ventricle. Right ventricular assist device is mechanical circulatory support for the right ventricle. Biventricular assist device is used in the treatment of double-sided cardiac decompensation. Also, for the mutual treatment both-sided heart failure, there is temporarily totally artificial heart - TAH. Mechanical heart has a role of bypass until heart transplantation, as heart muscle recovery or as ultimate choice of therapy.²

Nursing care of patients with mechanical heart is a very complex part of nursing. Nurses who care of patients with mechanical heart should have completed additional training and certification program, for example, program SynCardia TAH-t, which confirms that the acquired competencies and level of knowledge for care of this group of patients. Care of patients with mechanical heart requires continuous education of nurses, following the latest data, results of research and application of methods, holistic approach and professional collaboration with team members. Regular assessment, control monitoring and recording the value of vital signs, recognizing early signs of complications are the main tasks of nurses.

Very important is the knowledge of the models and the method of operation of devices for mechanical circulatory support, treatment of established protocols for the proceedings. Nursing interventions include constant monitoring of the health status of the patient and the response to the application of appropriate therapy, management of nursing documentation and reporting doctors about the procedures.

LITERATURE

1. Kralj V, Brkić Biloš I, Čorić T, Silobrić Radić M, Šekerija M. Chronic Noncommunicable Diseases – Burden of Disease in the Population of Croatia. *Cardiol Croat.* 2015;10(7-8):167-175. DOI: <http://dx.doi.org/10.15836/ccar.2015.167>
2. Poturić M. Područje sestrinske odgovornosti u skrbi za bolesnike na mehaničkoj cirkulacijskoj potpori [diplomski rad]. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2015. Available at: <https://repositorij.mef.unizg.hr/islandora/object/mef:699/datastream/PDF/download> (20.9.2016).

RECEIVED:
September 27, 2016

ACCEPTED:
October 9, 2016